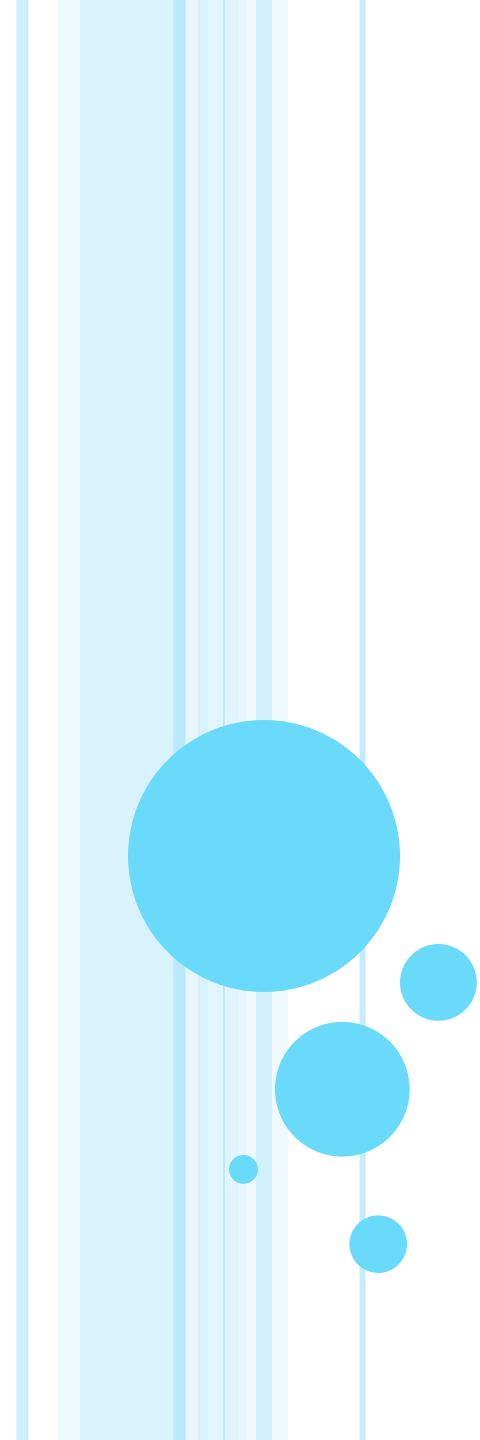

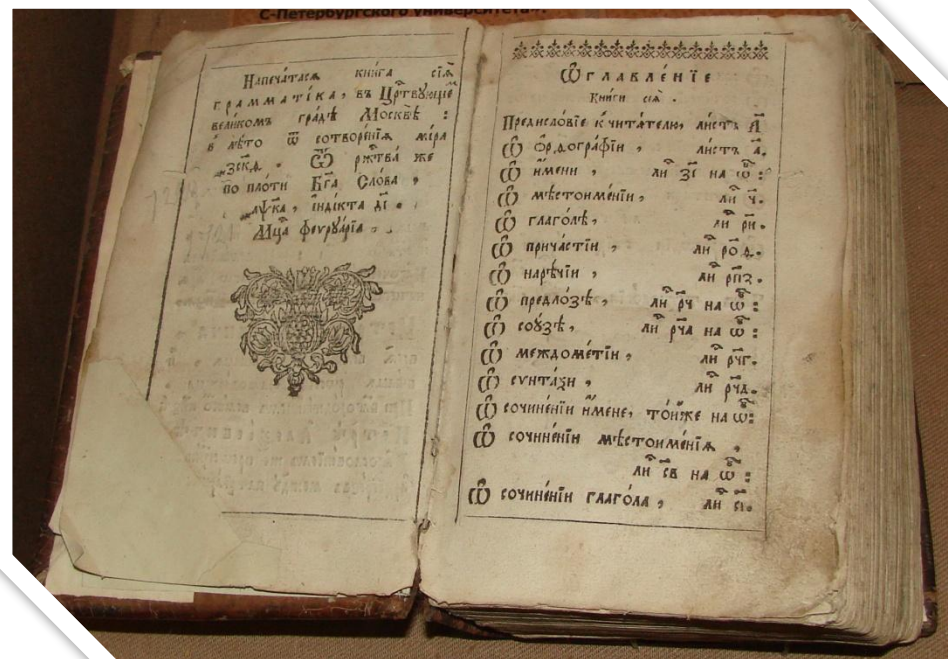
ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ КРИМІНАЛЬНО- ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА

Формування Давньоруської держави в класичному вигляді пов'язується з ім'ям Олега. У 882 році під час походу дружин під керівництвом Олега з Новгороду на Київ "по дорозі із варяг у греки" два центри Русі були об'єднані, і столицею давньоруської держави став Київ.

По суті це вже було не створення держави, а об'єднання земель, об'єднання держав. У договорі Київського князя Олега з Візантією (911 рік) говориться про Русь як про державу - сторону договору (інша сторона - греки). Стаття 5 цього договору містить термін "закон руський". Трапляються посилання на устави руські¹.

"Закон руський" - найдавніший відомий історії збірник правових норм Давньоруської держави, який передував створенню зводу законів під назвою "Руська Правда".

Відомо, що за "Законом руським" каралися злочини (крадіжки, вбивства, насилля), а винні мали не тільки нести кару, а й відшкодовувати заподіяну злочином шкоду.

Руська Правда - найважливіший закон Київської Русі, який охоплював норми різних галузей права, і перш за все кримінального та кримінально-процесуального права, мав значення офіційного, визнаного публічною владою судєбника.

Руська Правда звузила застосування кровної помсти, дозволяючи її чинити тільки з дозволу суду, замінюючи її грошовими стягненнями. За наступників Ярослава кровну помсту заборонили застосовувати законом. Проте вбивство крадія на місці злочину законом не каралося.

Руська Правда мала норми, направлені на захист честі і гідності людини, робила акцент перш за все на відшкодуванні шкоди потерпілому, включно з моральною.

Образа словом чи дією (виривання вусів чи бороди, вибивання зуба) каралася штрафом у 5 гривень, а якщо хтось когось ударив батогом або руків'ям меча чи просто рукою, то мав заплатити 12 гривень за образу

Передбачався суд князя, як головна судова влада, а також широка можливість мирових угод суд мав сприяти закінченню справи саме мировою угодою, якщо винна особа відшкодовувала заподіяну нею шкоду. Вже тоді активного значення в судочинстві набувають речові докази, показання свідків ("послухів" - свідків порядного життя обвинувачуваного, "видоків" - свідків, що були очевидцями злочину), затримання на місці злочину, гоніння сліду.

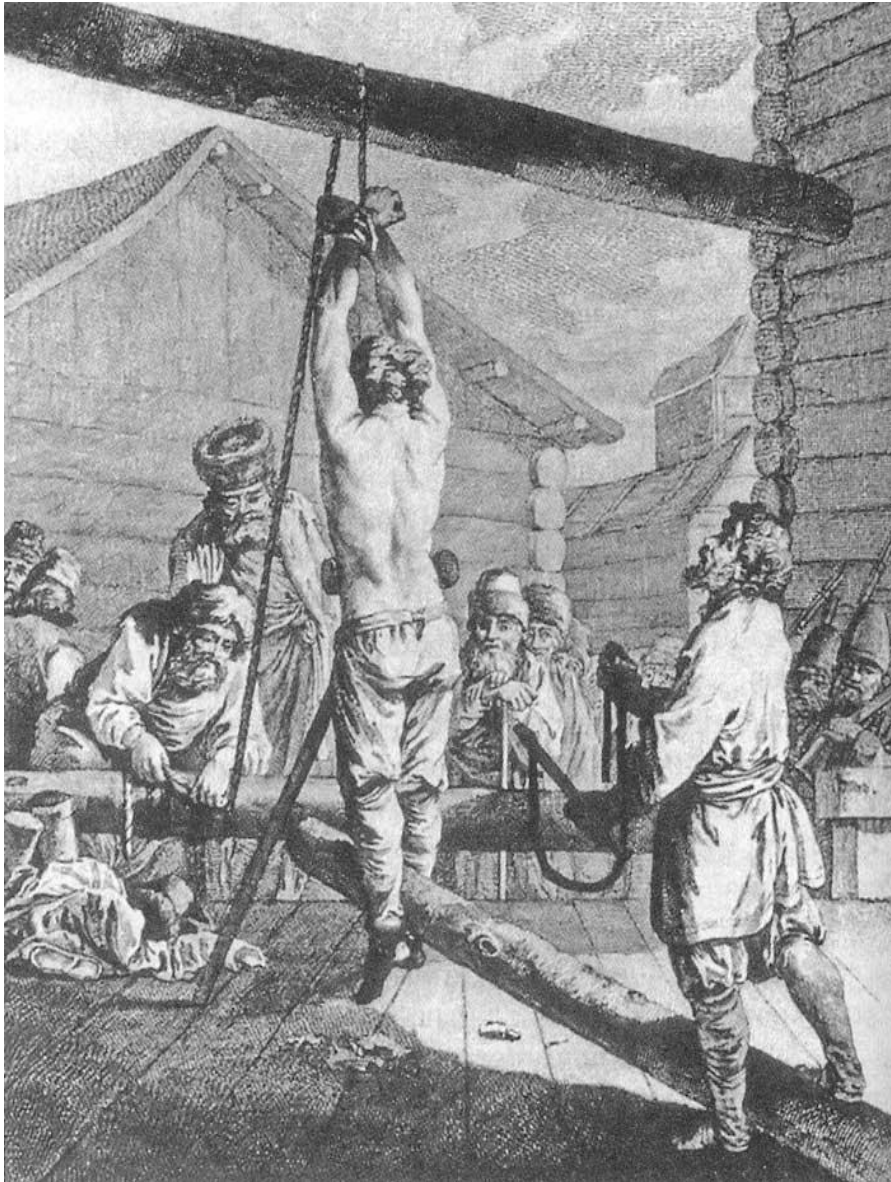
Початок кримінального процесу пов'язувався частіш за все із так званим "закликом" - потерпілий на площі заявляв про злочин. Розпочиналася система доказування - звід. Порядні люди мали показати, у кого знаходиться украдена річ. Якщо особа, в якій знайдена крадена річ, не визнавала себе винною, то мала показати де, у кого і яким чином вона її придбала. Вартість краденого або саме крадене майно поверталось власнику, а звід уже вів той, хто придбав крадену річ. І так доки не буде з'ясовано, хто крадій. Особа, яка врешті-решт визнавалася винною, зобов'язувалась відшкодувати шкоду, а в разі відмови притягалась до суду.

Судочинство здійснювалося за участю: князя - він виконував функції суду; вірника - проваджував розслідування; дванадцяти мужів - вирішували питання про справу, де особа не визнавала себе винною.

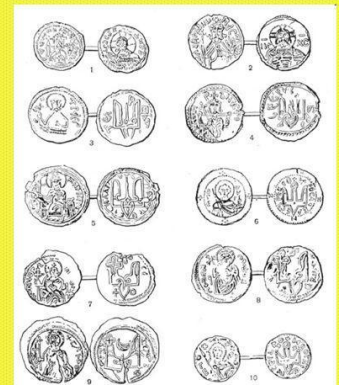

Передбачалась можливість для потерпілого вибору засобів покарання винуватого: тілесне покарання чи грошове стягнення.

Первые монеты на Руси

- Первые монеты на Руси стали чеканить при князе Владимире около 1000 года. На одной стороне у них был изображен сам великий князь, а на другой — Иисус Христос. Монеты изготавливались из серебра и золота и назывались «сребряники» и «златники».

Дякую за увагу

